ONZE BOEKENTAFEL

M. VAN LOON, Het geheim van het oude Huis.
Amsterdam, H. J. W. Becht.

Het moge een welbeproefd succes-recept zijn : de oude oom, die, tot nog toe norsch en ontembaar, door een jong, lief, zonnig nichtje ontdooid wordt, zoodat de gansche omgeving versteld staat over de verandering die met „den ouden draak" heeft,plaats gevonden — wanneer het in zulk een aantrekkelijken vorm wordt toegediend als de schrijfster van „Het Geheim van het Oude Huis" dat weet te doen, dan blijft ons niet anders over dan hulde te brengen aan haar talent.

Wij doen dit gaarne, want „Het Geheim" is inderdaad een boek dat we kunnen aanbevelen. Meisjes van vijftien, zestien jaar zullen ervan genieten, omdat ze er zich in zullen terugvinden, met al haar aantrekkelijkheden en . . . nesterigheden, ten voeten uit naar de natuur geschilderd. Maar ook voor die van achttien en negentien is er veel moois in te genieten, moois van humor zoowel als ernst. En wij mannen dan ? Heeft ook niet de recensent van Panorama een avond van voldoening met dit boek doorgebracht ? Het zou valsche schaamte zijn, niet te bekennen dat we veel van Edith, het zonnige nichtje, zijn gaan houden ; wat zag de stemmige redactie-kamer er gezellig uit zoolang ze er was . . . .

Wat nu het „Geheim" aangaat — een geheim mag men immers niet verklappen, en we blijven dus trouw aan onze gewoonte u daarvan niets te zeggen. Het betreft trouwens intieme familiezaken. De oude oom heeft, om de waarheid te zeggen, in dat oude huis, met de holle gangen en de krakende deuren, de knarsende hengsels en de zuchtende schoorsteenen, geen prettig leven ; dat is, tusschen u en ons gezegd, zijn eigen schuld, want jaren geleden heeft hij Edith's ouders lang niet mooi , ja oneerlijk behandeld. Hij gaat onder de herinnering daaraan gebukt, en 't ergste is dat hij 't niet weer goed kan maken . . . Nu komt het nichtje, dat van niets weet en hem met haar aanhankelijke toe-

genegenheid vurige kolen op 't hoofd stapelt, zoodat hij z'n schuld er des te zwaarder om voelt wegen. Wat moet hij doen ? Hij weet heelemaal niet, oude, sombere man die hij is, hoe met zoo'n jong, levenslustig ding om te springen. Maar hij voelt wel dat hij nu iets herstellen kan, iets, hoe weinig ook, van zijn schuld boeten . . . En eerlijk, op zijn onhandige, wat ruwe manier, beproeft hij het. Totdat Edith het geheim van 't oude huis, het geheim dat haar oom met wroeging in zich omdraagt, door een toeval ontdekt. De catastrofe schijnt nabij, maar Edith, levenswijs geworden in die ernstige omgeving, vindt ook meteen de oplossing, den uitweg, en terwijl zij de schuld, dien zwaren last, van den ouden kluizenaar afwentelt, verkeert zij die voor hem in een laat maar hech geluk. En — eind goed, al goed . . .

Ja, Edith is wel de heldin van dit boek, in de ouderwetsche beteekenis. Maar schuilt niet in alle jonge lieden, die een warm hart en zin voor recht hebben, iets van die oude, ridderlijke romantiek ? Wat we op later leeftijd met een glimlach van meerderheid en beter-weten van ons wuiven, daarvoor zouden we in onze jeugd aan de heele wereld den oorlog hebben verklaard ; en voor een ideaal, dat we nu met gemoedsrust beschouwen als een aardig verbleekt prentje in ons herinneringsboek, zouden we op ons achttiende jaar met heiligen ernst gestorven zijn. In onze modernste jongens en meisjes is gelukkig nog iets over van den riddertijd ; de ouderdom moge de wijsheid bezitten, te samen met andere teekenen van verval, aan de jeugd behoort het voorrecht zonder nadenken zijn instinct te mogen volgen. De dwaasheid van de jeugd kan goddelijk, die van den ouderdom slechts belachelijk zijn. Met de tragiek van den grijsaard die het onrecht zijn gang laat gaan, omdat hij den strijd moe is, hebben we medelijden : voor de tragiek van den hoogere-burgerscholier die liegt, omdat hij zijn besten vriend niet wil verklappen, voelen we bewondering.

Er is in „Het Geheim" een tooneeltje, zoo juist geobserveerd, zoo krachtig en tegelijk gevoelig geschreven, dat wij er in 't bizonder de aandacht op willen vestigen. Edith en Hertha, boezemvriendinnen, strijden op school om de eerste plaats in haar klasse. Edith is verreweg de knapste, en nu steekt dit Hertha zoo, dat ze — in afwijking van haar rechtschapen aard — er toe geraakt tersluiks Edith's werk na te schrijven. Fan, de booze genius van de school, die beide meisjes om haar goede rapporten benijdt, ontdekt dit . . . terwijl ze zelf Hertha's schriften copiëert : ze weet haar lagen zoo te leggen, dat Edith, die ze nog 't meest „haat", openlijk voor de klasse beschuldigd wordt haar knapheid van Hertha gestolen te hebben.

Ziedaar de geheele intrige van 't drama dat dan volgt. Elke Droogstoppel kan nu zeggen : „wel, wat is daar voor ergs aan ? Edith heeft niet anders te doen dan haar schouders op te halen en haar beschuldigsters toe te voegen dat ze naar de pomp kunnen loopen. De rest komt vanzelf."

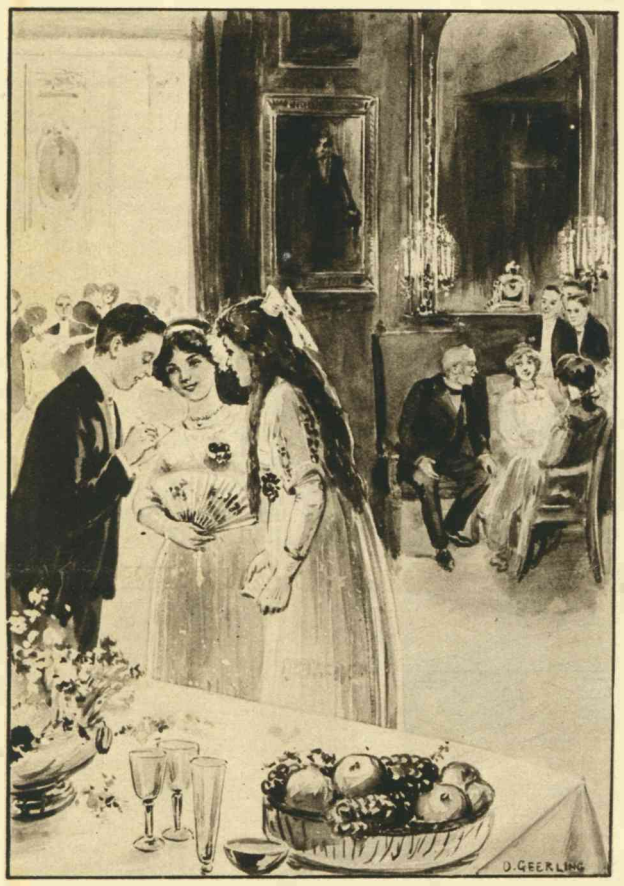
Maar Droogstoppel kent niet het meisjeshart dat gloeit voor recht en billijkheid ; de schrijfster toont het beter te kennen, en zoo is het hoofdstuk waarin Edith het geknoei en gekuip ontmaskert, een voortreffelijk één-actertje geworden, vol gloed en hartstocht. „Een groote ontroering ging door de klasse . . . . . Edith stond nu naast haar bank, rechtop, uitdagend. Haar klein figuurtje scheen gegroeid, heur schrandere oogen waren een en al gloed." De klasse is met electriciteit geladen ; voor- en tegenstandsters doen kreten van instemming en protest hooren ; uit Hertha's gezicht is alle kleur geweken, Kiet's wangen zijn vurig beplekt. En dit alles om 'n kleinigheid ? Neen — om 'n ideaal van rechtvaardigheid, en het is heerlijk dat onze jeugd zich daarvoor geestdriftig öfferen wil.

Zóo denkt ook de directrice van de school, mevrouw Van der Hoeven, bij de leerlingen beter bekend als „Beton", omdat ze uiterlijk zoo hard en hoekig schijnt. Met een enkel menschkundig woord lost zij de kwestie op. En — Kiet barst plotseling in tranen uit ; ze had Beton kunnen zoenen. Was dat Beton, die zoo sprak ? „Ik huil van blijdschap, geloof ik, omdat Beton dat zoo nobel zei . . . ."

En denk nu niet dat de schrijfster geen humor kent : dadelijk daarop stapt de oude oom, dien niemand in jaren buiten had gezien, op hooge beenen naar de school. „Ik moet oogenblikkelijk mevrouw Beton spreken," zegt hij opgewonden, stampend met zijn stok op den grond. Het komische effect is er, en onze aandacht ontspant zich in een glimlach.

Dit goede boek zal in den stroom van meisjeslectuur niet onopgemerkt voorbij drijven. Wie het zijn kinderen te lezen geeft, draagt er toe bij hun karakter te vormen naar een schoon en edel voorbeeld.

BOEKENIER.

IN HET DONKERSTE UUR VAN DEN NACHT!

Klik ! klik !

Het was een eenzaam huis en de inbreker had geen reden om eenige stoornis te vreezen. Hij werkte vol ijver en gebruikte zijn gereedschap op een wijze die den man van het vak deed kennen.

Klik ! Klik !

Eindelijk liet het blind los. Rustig deed hij het open, schoof het raam op, klom in de keuken, deed het raam weer dicht en wierp zich voldaan in een stoel alvorens tot verdere exploratie over te gaan.

Na eenige oogenblikken stond hij op, stak een lucifer aan, vond een kandelaar en begaf zich hiermede naar de provisiekast. Zijn onderzoek was niet tevergeefs : hij haalde brood, vleesch, melk en boter te voorschijn en zette zich met kalme voldoening aan de tafel om zijn avondmaal te nuttigen.

Als men den man zoo zag zitten bij het schijnsel van het kaarslicht, viel het op dat hij niet tot het slag der gewone inbrekers behoorde. Hij had een knap, intelligent gelaat en het misdadige leven dat hij leidde, had niet alle sporen van een betere opvoeding kunnen uitwisschen.

„Het schijnt me hier een smaakvol ingerichte woning toe," mompelde hij. „Het herinnert me aan de lieve woning, die Nellie en ik bewoonden, toen we pas getrouwd waren, voordat ik zoo'n idioot was om mij in te laten met dien schurk Haaimans en zijn vervloekte bende. Waar zou de kleine Nellie nu wezen ? Als ik nog eens . . . . Och, kom, waarover zal ik nu mijmeren ! Gedane zaken nemen geen keer. Laat 'k liever aan het werk gaan."

Hij haalde zijn kleine electrische zaklantaarn te voorschijn, blies de kaars uit en zocht den weg naar de eetkamer. Zonder moeite vond hij het tafelzilver. Het was niet veel, en menigeen van zijn bentgenooten zou er verachtelijk den neus voor hebben opgehaald, doch het was gemakkelijk mee te nemen en, hij had geldgebrek !

In den hoek van de kamer lag een hoop speelgoed : een spoortrein, een paard, een boot en een grappig uitziende clown.

„Mijn kleine Tonny zal wel groot genoeg wezen voor zulk speelgoed. De kleine kerel, hoe herinner ik hem mij nog met zijn blonde krullen en blauwe oogen. Wat zal hij wel van zijn vader denken ? Zou zijn moeder het hem verteld hebben ?"

Hij keerde zich ongeduldig om en liep de kamer uit. In de gang vond hij de trap en nu ging hij voorzichtig naar boven. Halverwege bleef hij plotseling staan, hij meende boven zich iets te hooren. Hij luisterde, instinctmatig de rechterhand in zijn zak stekende.

Toen hij overtuigd was dat hij zich vergist had, vervolgde hij zijn weg. Boven gekomen zag hij een deur half open staan. Hij luisterde een oogenblik, doch niets hoorende, sloop hij op de teenen naar binnen.

In den versten hoek stond een kinderledikant, de gordijnen waren boven het hoofd van den kleinen slaper dichtgetrokken en in een kastje links van het ledikant lagen de kleeren van den kleine netjes opgevouwen : een pluchen kieltje, korte broek, kousen en lage schoentjes.

De gordijnen voorzichtig een weinig terugschuivende, keek hij nieuwsgierig naar het gelaat, dat rustte op het kussen.

Eerst nu begreep de verstokte inbreker waarom hem bij de intrede in deze woning zoo'n vreemd beklemmend gevoel had bevangen : de engel des doods zweefde in dit huis. Het kindergelaat, waarop hij staarde, was als uit marmer gehouwen ; bleek en strak, met gesloten oogen, geleek het een beeld van vrede en onschuld door kunstenaarshand gebeiteld.

(Wordt vervolgd).

H. K. H. PRINSES JULIANA,
die den 30sten dezer haar 6den verjaardag vierde, gekiekt op een harer morgenwandelingen met Freule v. d. Poll. *(foto Sijes.)*

NEDERL. ROTOGRAVURE-MAATSCHAPPIJ, LEIDEN.